

מבוא לסוציולוגיה של מגדר בארגונים

Introduction of sociology of gender in organizations

מספר קורס: 27-9007-01

שם המרצה: ד"ר תאיר קרזי-פרסלר

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2 ש"ס

סמסטר: א'

שנת לימודים: תשפ"ג

אתר הקורס באינטרנט: מודל

א. מטרות הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מגדר פועל בכל רמות החיים החברתיים אך הוא משוקע היטב באופן שבו עבודה (בשכר וללא שכר) מאורגנת, מתוגמלת ונחווית בארגונים. למרות ההתקדמות הכלכלית, הפוליטית והחברתית העצומה של נשים בשוק העבודה בעשורים האחרונים ולמרות החוקים והתקנות נגד אפליה מגדרית בארגונים, ארגוני עבודה עדיין מהווים מרחבים ממוגדרים. בקורס זה נתחקה אחר המנגנונים והאמצעים שמתעקשים לשמר את אי-השוויון המגדרי בארגונים. נתחיל מתיאוריות קלאסיות בסוציולוגיה של מגדר וארגונים ונתקדם לעבר בחינה תיאורטית עכשווית יותר, תוך התייחסות מתמדת למגדור ארגוני ברמות מאקרו, מזו ומיקרו. נברר כיצד מתכוננות תרבויות ארגוניות מפלות וחוויות של סובייקטים בארגונים דרך עדשות צולבות בין מגדר לבין מיקומים חברתיים אחרים, כגון: גזע, אתניות, מיניות, דת ועוד. לאורך הסמסטר נדון בתמות מרכזיות ומושגי יסוד בשדה האנליטי של סוציולוגיה של מגדר וארגונים, כגון: הארגון הממוגדר, טוקניזם, תקרת הזכוכית/תקרת הבטון/הקיר האימהי, העובד האידיאלי, משטרי אי-שוויון, פרקטיקות ממוגדרות, עבודת רגש, המהפכה המושהית, מיניות וגוף בעבודה לאחר Me-too ועוד.

ב. תוכן הקורס (רציונל/נושאים/ציפיות):

הקורס מתמקד בתמות מרכזיות בתחום של מגדר, ארגונים ועבודה ובהוגות הקלאסיות שפעלו ועדיין פועלות בשדה תיאורטי ומחקרי זה.

שימו לב, איכות השיעור תלויה בהשתתפותכם, מוטלת עליכם החובה להגיע לאחר שקראתם את החומרים ולהשתתף באופן פעיל ומכבד בכיתה.

מרבית השעורים יהיו הרצאות פרונטליות, לאורך הסמסטר נקיים קבוצות דיון וירטואליות במודל וקבוצת דיון בכיתה, לאורך הקורס אדגים את הנושאים השונים דרך שימוש בייצוגים פופולאריים מגוונים: כתבות מעיתונים, שירי פופ, סרטים/סרטונים, פוסטים בבלוגים ורשתות חברתיות וכדומה.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1 מבוא	מניחות את התשתית: שאלת המהפכה המושגית או המהפכה הלא גמורה בארגוני עבודה	Ridgeway, 2011: 3-31	*קריאת רשות: Criado-Perez, 2019: 92-111 Bendl & Schmidt 2010
2	נשים וגברים של הארגון	ברקוביץ', 2007: 119-187 Kanter, 1977: 3- 14	*קריאת רשות Kanter, 1977: 206-242
3	הפמיניזם נגד הבירוקרטיה	Ferguson, 1984: X-XVI, 3-29	*קריאת רשות Ferguson, 1984: 30-82 Savage & Witz, 1992: 3-64
4	מגדר, מיניות וכוח בעבודה: המקרה של המזכירות	Pringle, 1988: 1- 27, 84-103	*קריאת רשות: Sasson-Levy, 2007

Lomsky-Feder & Sasson-Levy, 2015			
	Acker, 1990; Sinclair, 2011: 117-130	העובד.ת ללא גוף?	5
*קריאת רשות: Ely & Meyerson, 1999	Acker, 2006	משטרי אי-שוויון בארגונים	6
*קריאה מקדימה נדרשת: West, C., & Zimmerman, 1987 *קריאת רשות: Fletcher, 2001 Bruni et al., 2004	Martin, 2001; 2003	פרקטיקות ממוגדרות בארגונים	7
*קריאת רשות: Deutsch, 2007	לבחירה שניים מהבאים: Thomas & Davies, 2005a,b: Karazi-Presler, 2020	פרקטיקות ממוגדרות בארגונים	8
*קריאת רשות: Kang, 2003 Karazi-Presler et al, 2018	Hochschild, 1983; Benjamin et al, 2011	שירות עם חיוך? רגשות בארגונים	9
*קריאת רשות: Casanova, 2013	Criado-Perez, 2019: 69-91	יש מחיר לעבודה דומסטית: קשרים בין	10

2004, ארנרייך, 7-65		עבודות שקופות, מגדר וגזע	
	Burrell, 1984; Fleming, 2007	מיניות בארגונים: רה ודה סקסואליזציה של הארגון	11
*קריאת רשות: Stainback et al., 2016; Ozkazanc-Pan, 2019; McLaughlin et al., 2012	לבחירה שניים מהמאמרים: קמיר, 1998 Rospenda et al., 1998; Seymour, 2009	מיניות בארגונים: אלימות מינית	12
*קריאת רשות: Benschop, 2021	Calás et al., 2014: 17-52	מבט לעתיד: ארגונים משתנים, תיאוריות משתנות?	13

ג. דרישות קדם:

ד. חובות / דרישות / מטלות:

1. נוכחות בכיתה, בקורס זה יש חובת נוכחות בכל השיעורים. היעדרות מעל שלוש הרצאות לאורך הסמסטר תביא לביטול הקורס.
2. קריאה שוטפת של חומר הקריאה המפורט לפני השיעור אליו מתייחס החומר והשתתפות פעילה ומכבדת בכיתה.
3. כתיבת תגובה ביקורתית (שאלה/ניתוח קצר) בקבוצת דיון במודל לפחות 24 שעות לפני השיעור (התייחסות ל-80% מהמאמרים) - 25% מהציון בקורס.
4. עבודת מסכמת, 75% מהציון בקורס.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

75% עבודה סופית, 25% השתתפות פעילה והכנת המאמרים לשיעורים.

ו. ביבליוגרפיה:

- ארנרייך, ברברה. (2004). כלכלה בגרוש - איך (לא) להסתדר באמריקה. תל-אביב: הוצאת בבל. עמ' 7-65.
- ברקוביץ', נ. (2007). גברים ונשים של הארגון: רוזאבת' קנטר ויצור נשיות וגבריות באמצעות ארגון העבודה. בתוך דרכים לחשיבה פמיניסטית: מבוא ללימודי מגדר בעריכת ינאי ניצה ואחרות. עמ' 119-187. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.
- קמיר, א. (1998). איזו מין הטרדה? – האם הטרדה מינית היא אפליה אסורה, או פגיעה בכבוד האדם ובחירותו? משפטים כ"ט 317
- Acker, J. (1990). Hierarchies, jobs, bodies: A theory of gendered organizations. *Gender & Society*, 4(2), 139-158.
- Acker, J. (2006). Inequality regimes: Gender, class, and race in organizations. *Gender & Society*, 20(4), 441-464.
- Bendl, R., & Schmidt, A. (2010). From 'Glass Ceilings' to 'Firewalls'—different metaphors for describing discrimination. *Gender, Work & Organization*, 17(5): 612-634.
- Benjamin, O., Bernstein, D., & Motzafi-Haller, P. (2011). Emotional politics in cleaning work: The case of Israel. *Human relations*, 64(3), 337-357.
- Benschop, Y. (2021). Grand challenges, feminist answers. *Organization Theory*, 2(3), 26317877211020323.
- Bruni, A., Gherardi, S., & Poggio, B. (2004). Doing gender, doing entrepreneurship: An ethnographic account of intertwined practices. *Gender, Work & Organization*, 11(4): 406-429.
- Burrell G (1984) Sex and organizational analysis. *Organization Studies* 5(2): 97-118.
- Calás, M. B., Smircich, L., & Holvino, E. (2014). Theorizing Gender and Organization: Changing Times, Changing Theories? In S. Kumra, R.

- Simpson, & R. Burke (Eds.), *The Oxford Handbook of Gender in Organizations* (pp. 17-52). London: Oxford University Press.
- Criado-Perez, C. (2019). *Invisible Women: Data Bias in a World Designed for Men*. New York: Abrams Press. Pp. 69-91, 92-111
- Casanova, E. M. D. (2013). Embodied inequality: The experience of domestic work in urban Ecuador. *Gender & Society*, 27(4), 561-585.
- Deutsch, F. M. (2007). Undoing gender. *Gender & society*, 21(1), 106-127.
- Ely, R. J., & Meyerson, D. E. (1999). Moving from gender to diversity in organizational diagnosis and intervention. *Diversity Factor*, 7(3), 28-33.
- Ferguson, K. E. (1984). *The feminist case against bureaucracy*. Philadelphia: Temple University Press. Pp: X-XVI, 3-29, 30-82.
- Fleming P (2007) Sexuality, power, and resistance in the workplace. *Organization Studies* 28(2): 239-256.
- Fletcher, J. K. (2001). *Disappearing acts: Gender, power, and relational practice at work*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press.
- Hearn J and Parkin W (2001) *Gender Sexuality and Violence in Organizations: The Unspoken Forces of Organization Violations*. London: Sage.
- Hochschild, Arlie. 1983. *The Managed Heart: The Commercialization of Human Feeling*, Berkeley: University of California Press (Pp. 1-23).
- Kang, Miliann. 2003. "The Managed Hand: The Commercialization of Bodies and Emotions on Korean Immigrant-Owned Nail Salons." *Gender and Society* 17(6): 820-839.
- Kanter, R. M. (1977). *Men and women of the corporation*. Basic books. Pp: 3-14, 206-242.

- Karazi-Presler, T., Sasson-Levy, O., & Lomsky-Feder, E. (2018). Gender, emotions management, and power in organizations: The case of Israeli women junior military officers. *Sex Roles*, 78(7), 573-586.
- Karazi-Presler, T. (2020). Note passing as gendered practices of public ambiguity in a hyper-masculine organization. *Gender, Work & Organization*, 27(4), 615-631.
- Lomsky-Feder, E., & Sasson-Levy, O. (2015). Serving the army as secretaries: intersectionality, multi-level contract and subjective experience of citizenship. *The British journal of sociology*, 66(1), 173-192.
- Martin, P. Y. (2001). "Mobilizing Masculinities": Women's Experiences of Men at. *Organization*, 8(4), 587-618. doi:10.1177/135050840184003
- Martin, P. Y. (2003). "Said and done" vs. "saying and doing": Gendering Practices, Practicing Gender at Work. *Gender & Society*, 17(3), 342-366.
- McLaughlin, H., Uggen, C., & Blackstone, A. (2012). Sexual harassment, workplace authority, and the paradox of power. *American sociological review*, 77(4), 625-647.
- Ozkazanc-Pan B (2019) On agency and empowerment in a #MeToo world. *Gender, Work & Organization* 26(8): 1212-1220.
- Pringle, R. (1989). *Secretaries talk: Sexuality, power and work*. New York & London: Allen & Unwin. Pp: 1-27, 84-103.
- Ridgeway, C. L. (2011). *Framed by gender: How gender inequality persists in the modern world*. Oxford: Oxford University Press. Pp. 3-31
- Rospenda, K., J., Richman and S., Nawyn. 1998. Doing Power: "The Confluence of Gender, Race and Class in Contrapower Sexual Harassment". *Gender & Society* 12: 40.
- Seymour, K. (2009). Women, gendered work and gendered violence: So much more than a job. *Gender, Work & Organization*, 16(2): 238-265.

- Sinclair, A. (2011). Leading with body. In E. Jeanes, D. Knights, & P. Yancey Martin (Eds.), *Handbook of gender, work and organization* (pp. 117-130). West Sussex, UK: Wiley-Blackwell Publishing.
- Sasson-Levy, O. (2007). Contradictory consequences of mandatory conscription: The case of women secretaries in the Israeli military. *Gender & society*, 21(4), 481-507.
- Stainback K Kleiner S and Skaggs S (2016) Women in power: Undoing or redoing the gendered organization? *Gender & Society* 30(1): 109-135.
- Thomas, R. and Davies, A. (2002). Gender and new public management: reconstituting academic subjectivities. *Gender, Work & Organization*, 19(4): 372–397.
- Thomas, R., & Davies, A. (2005). Theorizing the micro-politics of resistance: New public management and managerial identities in the UK public services. *Organization Studies*, 26(5): 683-706
- West, C., & Zimmerman, D. H. (1987). Doing gender. *Gender & society*, 1(2), 125-151.
- Witz, A., & Savage, M. (1992). The gender of organizations. In Savage, M., & Witz, A. (Eds.), *Gender and Bureaucracy* (pp. 4-62). Cambridge, MA: Blackwell Publishers.